

แนวทางการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนา ทักษะการแสวงหา ความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 Guidelines in Technology Learning Resources Management for the development of student Learning Skill at Banjong school in accordance with the 21st century Education

อรุณศรี กิรติวิทยางกูร

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร.ไพโรจน์ รัตนชูวงศ์

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ เหตุปัจจัยที่ส่งผลและแนวทางในการบริหารจัดการ การจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 18 คน รวม 19 คน ของโรงเรียนบ้านจ้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสภาพ เหตุปัจจัยที่ส่งผล นำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติเพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบบสัมภาษณ์แนวทางในการบริหารจัดการ นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ

ผลการวิจัย พบว่า

สภาพการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านโทรทัศน์การสอนทางไกลอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านห้องสมุดสื่อบัน และด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สาย มีสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง

เหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยเหตุและปัจจัยที่ส่งผลในแต่ละด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ ตามลำดับ

แนวทางการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีแนวทาง ดังนี้

การวางแผน (Plan) สถานศึกษาควรให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี โดยมีการกำหนดเป้าหมายและแนวปฏิบัติในการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีอย่าง

ชัดเจน ควรมีการวางแผนด้านงบประมาณที่ใช้เพื่อการจัดซื้อ จัดหา หรือซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ มีการวางแผนการอบรมให้ความรู้กับบุคลากรในเรื่องของแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี

การปฏิบัติตามแผน (Do) สถานศึกษาควรเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ในการแสวงหา ความรู้อย่างอิสระ ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการใช้แหล่งเรียนรู้และ ส่งเสริมให้มีการนำเสนอผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีด้วย ควรมีการสำรวจ ตรวจสอบ อุปกรณ์ เครื่องมือให้พร้อมใช้เสมอ

การประเมิน ตรวจสอบ (Check) สถานศึกษาควรมีการติดตาม ประเมิน และตรวจสอบการดำเนิน กิจกรรมเพื่อหาข้อดี ข้อเสียหรือปัญหา อุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้น

การปรับปรุง แก้ไข พัฒนา (Act) สถานศึกษาควรส่งเสริม พัฒนา การดำเนินกิจกรรมที่ประสบผล สำเร็จและปรับปรุง แก้ไข ปัญหาหรืออุปสรรคที่ได้จากการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อให้ พัฒนาดียิ่งขึ้น

Abstract

The purposes of the research were to study the conditions, the causes and factors and the guidelines in the management of technology learning resources for developing the learning skill of students at Banjong school in accordance with the 21st century education. The population the director and 18 teachers in Banjong school. The data collection process involved the use of questionnaires and interviews administrator that inquire the condition and causes. The data were then statistically analyses for Mean and standard deviation. The interview on the administrative to management were analyzed based on the key contents.

The results showed that the management of technology learning resources for the development of students' learning skill at Banjong school in accordance with the 21st century education were overall at a moderate level. Considering on each aspect, it was found that, the management of learning resources of distant-teaching-television were at a high level, followed by the library retrieval system and the computer system and internet access were at moderate level.

The causes and factors that affected the management of technology learning resources for the development of the students learning skill at Banjong school in accordance with in the 21st century education were at a high level. The average order from high to low were budgets, personnel, materials and equipment, and management respectively.

The guidelines to manage the technology learning resource for the development students' learning skill of at Banjong school in accordance with the 21st century education were as follows:

Plan : School personnel should be allowed to participate in the planning of the use of technology learning resources, by setting the goals and guideline for practices in the use of technology learning resources clearly. In addition, school personnel should plan the budget for procurement or repair equipment, and plan for workshops to train personnel on technology.

Do : Students should be allowed to use resources to seek knowledge freely. Teachers should organize activities to encourage students to be interested in learning ,and encourage them to present their work from the use of technology learning. In addition, teachers should always check the equipment so that for ready to use at all time.

Check : Education Institutes should asses and examine the activities to find out the advantages ,disadvantages and problems for further improvement.

Act : Education Institutes should promote and develop activities that have been successful, and solve the problem after assessing the use of technology learning resources.

บทนำ

การพัฒนาของสังคมโลกทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆอย่างมากมายโดยเฉพาะโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งโลกาภิวัตน์วิวัฒนาการความเจริญก้าวหน้าในทุกมิติเป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง ซึ่งจะมีความแตกต่างจากศตวรรษที่ 19 และ 20 อย่างสิ้นเชิง เศรษฐกิจอุตสาหกรรมในอดีต ได้ถูกแทนที่ด้วยเศรษฐกิจและบริการที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล ความรู้ และนวัตกรรม และไม่ว่าจะหันไปทางใด ก็ จะเห็นการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการเพิ่มผลผลิต แทนการใช้แรงงานแบบเดิมจากสถานการณ์นี้สะท้อนให้เห็นว่า คนที่จะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีทักษะในการเผชิญกับโลกที่ซับซ้อนมากขึ้น (วสันต์ สว่างศรีงาม, 2556 : 5) สิ่งที่เป็นเครื่องมือหรือแนวทางที่จะช่วยให้คนประสบ ความสำเร็จ ก็คือ การศึกษา ด้วยเหตุนี้จึงนำไปสู่ การสร้างกรอบความคิดใหม่ด้านการศึกษาเพื่อให้เหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ 21 โดยเนื้อหาสาระของกรอบ ความคิดนี้มองว่าผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะที่เรียกว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21stCentury Skills) ซึ่ง ประกอบด้วย ทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และ เทคโนโลยี

จากทักษะดังกล่าวการศึกษาจะมีบทบาทสำคัญที่จะปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนหนึ่งในทักษะ ที่มีความสำคัญนั้น ก็คือ ทักษะการเรียนรู้ซึ่งเป็นทักษะที่ทำให้ผู้เรียนได้เกิดการแสวงหาความรู้ ผู้เรียนสามารถที่จะเรียนรู้เพื่อจัดการกับปัญหาและสถานการณ์ใหม่ๆที่เปลี่ยนแปลงไปเกินกว่าที่ในหนังสือเรียนจะตามทัน ความรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกวินาที ส่งผลให้การเรียนรู้ของผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอก ห้องเรียน จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆที่หลากหลาย หากผู้เรียนมีความต้องการที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สิ่งต่างๆรอบตัวของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 8) ที่ได้กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้

รู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ นอกจากนี้ก็ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มีจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ทั้งนี้ครูและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ สามารถจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ ในปัจจุบันแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีถือได้ว่าเป็นความเหมาะสมที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างเพลิดเพลินและไม่เกิดความเบื่อหน่ายหรือเครียดจนเกินไป ผู้เรียน สามารถค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างรวดเร็ว ทันสมัยและเป็นปัจจุบันสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

โรงเรียนบ้านจ้อง (2556 : 5) เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล ปีที่ 1 ถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แนวการดำเนินงานของโรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ โรงเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การจัดการศึกษามีการจัดการศึกษาที่หลากหลาย นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีคุณธรรม มีจริยธรรม ตระหนักและเห็นคุณค่าท้องถิ่น เทคโนโลยี ภูมิปัญญาแหล่งที่เรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมสู่ประชาคม อาเซียน ส่วนเป้าหมายของโรงเรียน คือ นักเรียนมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ได้รับการพัฒนาให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ได้รับการพัฒนาในการใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ได้รับการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ ส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ นักเรียนได้รับการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญา ท้องถิ่น จัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีคุณภาพ ชุมชนได้รับการสนับสนุน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นอกจากนี้สถานศึกษายังมีแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา คือ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมและพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีให้กับนักเรียน ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาจากแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวจะเห็นได้ว่าสถานศึกษามีความมุ่งมั่นให้ผู้เรียนได้เกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ในด้านเทคโนโลยีด้วยซึ่งในแต่ละปีการศึกษานั้น สถานศึกษาได้ใช้งบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาและซ่อมแซมแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้เกิดการใช้กับนักเรียนแต่จากการสรุปผลการประเมินรายงานประจำปีของสถานศึกษา พบว่า ในมาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผลประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแบบสรุปรายงานการใช้ห้องสมุดสื่อบันและห้องคอมพิวเตอร์ของนักเรียนที่มีสถิติการใช้ตำราการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีไม่ก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อผู้เรียนมากพอ โรงเรียนบ้านจ้องมีแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีทั้งคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ไร้สาย โทรศัพท์ ห้องสมุดสื่อบันแต่การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อแสวงหาความรู้ของผู้เรียนยังไม่ประสบผลสำเร็จด้วยเหตุนี้ทางผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังที่กล่าวข้างต้น ผลการศึกษาที่ได้จะช่วยยกระดับในการพัฒนาการจัดการแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้อง ให้ดียิ่งขึ้น ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21
2. เพื่อหาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21
3. เพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ใช้เป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษาในการวางแผนการจัดการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา
2. ใช้เป็นข้อมูลสำหรับครูผู้สอนในการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหาการวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้อง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี ได้แก่ คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สาย โทรศัพท์มือถือ โทรทัศน์ การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ห้องสมุดสื่อบัน
2. ทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน ตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในมาตรฐานที่ 3 ได้แก่
 - 2.1 มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้และสื่อต่างๆ รอบตัว
 - 2.2 มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
 - 2.3 เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน
 - 2.4 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน
3. ศึกษาถึงทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา เพื่อการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้อง ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิด วงจรคุณภาพ PDCA

ด้านประชากรประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครู จำนวน 18 คน ของโรงเรียนบ้านจ้อง รวม 19 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และครู 18 คน ของโรงเรียนบ้านจ้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบประมาณค่า(Rating Scale) ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัย ได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากรจากโรงเรียนบ้านจ้อง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ใช้ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ต่อไป
3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลในรูปแบบรายงาน

การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean: μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: σ) แบบสอบถามแต่ละข้อ มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ระดับมากที่สุดมากที่สุดปานกลางน้อยน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การหาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ประชากรคือแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และครู 18 คน ของโรงเรียนบ้านจ้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า(Rating Scale) ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารและครูมีจุดมุ่งหมายในการศึกษาเกี่ยวกับเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการหาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัย ได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากร จากโรงเรียนบ้านจ้อง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ใช้ผู้บริหารสถานศึกษา และครู

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ต่อไป

3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลในรูปแบบรายงาน

การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุและปัจจัยที่ส่งต่อการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean : μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: σ) แบบสอบถามแต่ละข้อ มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ระดับมากที่สุดมากปานกลางน้อยน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 หาแนวทางในการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ประชากรคือ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และครู 18 คน ของโรงเรียนบ้านจ้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่มีการเตรียมการ มีแผนการสัมภาษณ์และการบริหารการสัมภาษณ์ที่จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า เป็นการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีจุดมุ่งหมายในการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 การสัมภาษณ์เป็นมาตรฐานและเป็นทางการ ผู้ให้สัมภาษณ์จะตอบคำถามเดียวกัน และถามคำถามก่อน หลังเรียงตามลำดับเหมือนกัน เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีคำถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการหาแนวทางในการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากร จากโรงเรียนบ้านจ้องอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ใช้ผู้บริหารสถานศึกษา และครู

2. วางแผนเตรียมการสัมภาษณ์ เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ และเพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความถูกต้องให้มากที่สุด

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะบ่งบอกให้ทราบว่า การดำเนินงาน วิจัยจะสำเร็จและได้ผลตามที่ต้องการหรือไม่ โดยดำเนินการ ดังนี้

3.1 แนะนำตนเองต่อผู้ให้สัมภาษณ์

3.2 ทักทายพูดคุยเรื่องอื่นเป็นการสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองเพื่อผ่อนคลายความเกร็ง

3.3 แจ้งวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์และเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ รวมทั้งอธิบายเกี่ยวกับ การนำข้อมูลที่ไปเขียนรายงานวิจัยในลักษณะใด

3.4 ขออนุญาตบันทึกเทปการสัมภาษณ์พร้อมทั้งบอกเหตุผลให้ทราบ

3.5 เริ่มต้นสัมภาษณ์ประเด็นที่กำหนด

3.6 ยุติการสัมภาษณ์ และสรุปผลการสัมภาษณ์

การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (Interview) นำคำตอบที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปสาระสำคัญ จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยสามารถสรุปได้ว่า สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ด้านโทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียมมีคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านห้องสมุดสื่อบันทึกมีคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สายมีคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

2. เหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยสามารถสรุปเหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการได้ว่า เหตุและปัจจัยด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และด้านการบริหารจัดการ เป็นเหตุและปัจจัยที่ส่งผลในระดับมากที่สุดด้านโดยสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ เหตุและปัจจัยด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และด้านการบริหาร

3. แนวทางการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

3.1 ด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สาย

การวางแผน (Plan) สถานศึกษามีการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตไร้สายกับผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเป้าหมายและแนวปฏิบัติในการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สายของผู้เรียนอย่างชัดเจนโดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน การ โดยให้มีการวางแผนอบรมพัฒนาความรู้ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สายเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่แทนบุคลากรผู้รับผิดชอบได้ ในด้านงบประมาณควรมีการวางแผนจัดหางบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนา และจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ในด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สายให้เพียงพอต่อผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Do) สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรได้นำเสนอผลงานของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สายและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ในการแสวงหาความรู้นอกชั่วโมงเรียน บุคลากรผู้รับผิดชอบควรมีการสำรวจ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ให้มีสภาพพร้อมใช้เสมอ

การประเมิน ตรวจสอบ (Check) มีการประเมินผลเพื่อหาข้อดี ข้อเสีย ปัญหาหรืออุปสรรคของการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สายของผู้เรียน ทั้งจากบุคลากรในสถานศึกษาและผู้เรียน

การปรับปรุง แก้ไข พัฒนา (Act) สถานศึกษาส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุง แก้ไข ปัญหาหรืออุปสรรคที่ได้จากการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ไร้สาย

3.2 ด้านโทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

การวางแผน (Plan) สถานศึกษามีการวางแผนร่วมกับบุคลากรทุกคนในการกำหนดเป้าหมายและแนวปฏิบัติในการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านโทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้เรียนและกำหนดแต่งตั้งบุคลากรในการติดตาม ตรวจสอบ การใช้แหล่งเรียนรู้โทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างชัดเจน

การปฏิบัติตามแผน (Do) สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการแสวงหาความรู้จากโทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และควรตรวจสอบสภาพ ของอุปกรณ์ ความชัดเจนของสัญญาณดาวเทียมอยู่เสมอ

การประเมิน ตรวจสอบ (Check) มีการประเมินผลความรู้ ทักษะ ของผู้เรียนที่ได้จากการใช้แหล่งเรียนรู้โทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างเหมาะสม

การปรับปรุง แก้ไข พัฒนา (Act) ส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุง แก้ไข ปัญหาหรืออุปสรรคที่ได้จากการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านโทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

3.3 ด้านห้องสมุดสื่อบัน

การวางแผน (Plan) สถานศึกษามีการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านห้องสมุด สื่อบันร่วมกับบุคลากรทุกคนในการกำหนดเป้าหมาย และแนวปฏิบัติในการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านห้องสมุด สื่อบันของผู้เรียนอย่างชัดเจนและควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการดูแล รักษาห้องสมุดสื่อบัน

การปฏิบัติตามแผน (Do) สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรผู้รับผิดชอบในการดูแลห้องสมุดสื่อบันได้รับการพัฒนาความรู้อย่างสม่ำเสมอ ควรมีการสำรวจ ตรวจสอบ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในห้องสมุดสื่อบันให้พร้อมใช้เสมอ จัดสภาพบรรยากาศห้องสมุดสื่อบันให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยจัดให้ผู้เรียนแต่ละชั้นเรียนได้ใช้ห้องสมุดสื่อบันอย่างสม่ำเสมอ ครูผู้สอนในแต่ละวิชาควรบูรณาการการจัดการเรียนการสอนร่วมกับห้องสมุดสื่อบันเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการแสวงหาความรู้

การประเมิน ตรวจสอบ (Check) มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินการใช้ห้องสมุดสื่อบันของผู้เรียนอย่างชัดเจน

การปรับปรุง แก้ไข พัฒนา (Act) ส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุง แก้ไข ปัญหาหรืออุปสรรคที่ได้จากการประเมินการใช้ห้องสมุดสื่อบัน

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้ศึกษาได้แบ่งประเด็นการอภิปรายแต่ละด้าน ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหา ความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

1.1 สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ด้านโทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียมภาพรวมสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากซึ่งพบประเด็นที่น่าสนใจ คือ รายการที่ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า

สภาพการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยสูง คือ สถานศึกษามีการวางแผนการใช้โทรทัศน์การสอนทางไกลเพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการสอนทางไกลอย่างเพียงพอ มีการบำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ โทรทัศน์การสอนทางไกลให้พร้อมใช้เสมอ นอกจากนี้ยังมีการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้โทรทัศน์การสอนทางไกลของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากสถานศึกษามีนโยบายในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้โทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียมจึงทำให้การดำเนินการต่าง ๆ มีความพร้อม

1.2 สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ด้านห้องสมุดสื่อบัน พบว่า สภาพการบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งพบประเด็นที่น่าสนใจคือรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือสถานศึกษามีการวางแผนการจัดทำห้องสมุดสื่อบันที่เหมาะสมกับผู้เรียน เอื้ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถใช้ห้องสมุดสื่อบันในการแสวงหาความรู้ได้อย่างอิสระ และสถานศึกษามีการดำเนินการดูแลรักษาห้องสมุดสื่อบันให้พร้อมใช้เสมอ อาจสืบเนื่องมาจากบุคลากรผู้ดูแลรับผิดชอบมีภาระงานอื่นมากกว่าการดูแลรักษาห้องสมุดให้พร้อมใช้จึงไม่ดีเท่าที่ควร

1.3 สภาพการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สาย พบว่า สภาพการบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งพบประเด็นที่น่าสนใจคือรายการที่มีคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ สถานศึกษาได้จัดคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สาย ให้ผู้เรียนได้ใช้อย่างอิสระ ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากบุคลากรผู้ดูแลเห็นว่าผู้เรียนยังขาดระเบียบวินัยในการใช้อุปกรณ์ต่างๆ เพียงลำพังอาจจะเกิดความเสียหายได้ รวมทั้งชั่วโมงเรียนของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาที่จะไม่มีชั่วโมงว่าง จึงทำให้ผู้เรียนไม่สามารถที่จะหาเวลามาศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองได้

2. เหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนา ทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.1 เหตุและปัจจัยด้านบุคลากรภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจะ พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี เป็นเหตุและปัจจัยที่ส่งผล ต่อการดำเนินงานในระดับมากที่สุด ส่วนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษากับการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี การให้ความสำคัญกับแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีของบุคลากรและ ความสามารถในการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนกับแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีของบุคลากร ความกระตือรือร้นของบุคลากรในสถานศึกษา ความเพียงพอ ความถนัดของบุคลากรผู้รับผิดชอบ ดูแลรักษา การเอื้ออำนวยความสะดวกของบุคลากรผู้รับผิดชอบ เป็นเหตุและปัจจัยที่ส่งผลในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ พรชัย ภาพันธ์ (2547 : 44) ที่กล่าวว่าบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาจะต้องมีการจัดการกิจการงานในการพัฒนา สื่อ แหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการนำแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีอยู่ในสถานศึกษาให้บุคลากรได้ใช้ในการบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการแสวงหาความรู้ได้

2.2 เหตุและปัจจัยด้านงบประมาณภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจะ พบว่า การจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา เป็นเหตุและปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด ส่วนการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานส่วนกลาง และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสนับสนุนเรื่องงบประมาณ เป็นเหตุและปัจจัยที่ส่งผลในระดับ

มาก ซึ่งสอดคล้องกับ เสกสิฐ เล้ากิจเจริญ (2550 : 8) ที่กล่าวว่า ในการบริหารจัดการเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของสถานศึกษา จะต้องมีการจัดสรร ทรัพยากรและบริหารงานงบประมาณอย่างมีคุณภาพเพื่อจัดหา พัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซมและใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อย่างประหยัดที่สุด เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนสูงสุด

2.3 เหตุและปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา พบว่า สภาพความพร้อมใช้ของเครื่องคอมพิวเตอร์ สภาพความพร้อมใช้ของวัสดุ อุปกรณ์ในห้องสมุด สภาพความพร้อมใช้ของอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับโทรทัศน์สื่อสารทางไกล ความเพียงพอของจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อจำนวนนักเรียน ความทั่วถึงของสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สาย ความเร็วของอินเทอร์เน็ตไร้สาย ความเพียงพอของเครื่องสื่อบันทึกการใช้งาน เป็นเหตุและปัจจัยที่ส่งผลในระดับมาก ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ อุดม ต้นประยูร (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารจัดการห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติ กาญจนานิกเชก โรงเรียนสองพิทยาคม อำเภอสอง จังหวัดแพร่ พบว่า คอมพิวเตอร์ ที่ใช้ค้นคว้าในห้องสมุด มีจำนวนน้อยส่งผลให้ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ รวมทั้งความเก่าล้าสมัย ชำรุดบ่ย อินเทอร์เน็ต มีความล่าช้า ทำให้ไม่สะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า และไม่สะดวกในการสืบค้นข้อมูล ซึ่งแสดงให้เห็นว่า วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ นั้นจำเป็นจะต้องพร้อมใช้อย่างสม่ำเสมอผู้เรียนจึงจะสามารถใช้ในการแสวงหาความรู้ได้อย่างแท้จริง

2.4 เหตุและปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา พบว่า การวางแผนการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี การกำหนดโครงการหรือกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา การนิเทศติดตามกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี การกำหนดแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบ การปรับปรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีตามผลการประเมิน การประเมินผลกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเป็นเหตุและปัจจัยที่ส่งผลในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ทศนีย์ วงศ์ยืน (2547 : 19) ว่าการบริหารและจัดการแหล่งเรียนรู้เป็นงานที่ผู้บริหารจะต้องจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยดำเนินงาน ร่วมกับบุคคลหลายฝ่าย รวมทั้งต้องมีการประเมินผลและปรับปรุงเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน การบริหารจัดการจึงเป็นกระบวนการที่จะต้องมีการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. แนวทางการบริหารจัดการการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหา ความรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านจ้องที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

3.1 ด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สาย

การวางแผน (Plan) สถานศึกษาควรมีการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตไร้สายกับผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเป้าหมายและแนวปฏิบัติในการใช้แหล่ง เรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สายของผู้เรียนอย่างชัดเจนโดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม ในการวางแผนการ โดยให้มีการวางแผนอบรมพัฒนาความรู้ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สายเพื่อให้อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่แทนบุคลากรผู้รับผิดชอบได้ในด้านงบประมาณควรมีการวางแผนจัดหางบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนา และจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ในด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สายให้เพียงพอต่อผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Do) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรได้นำเสนอผลงานของผู้เรียน

ที่เกี่ยวข้องกับการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สายและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ในการ
แสวงหาความรู้นอกชั่วโมงเรียน บุคลากรผู้รับผิดชอบควรมีการสำรวจ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ให้มีสภาพ
พร้อมใช้เสมอ

การประเมิน ตรวจสอบ (Check) ควรมีการประเมินผลเพื่อหาข้อดี ข้อเสีย ปัญหาหรือ
อุปสรรคของการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สายของผู้เรียน ทั้งจากบุคลากรในสถาน
ศึกษาและผู้เรียน

การปรับปรุง แก้ไข พัฒนา (Act) สถานศึกษาควรส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุง แก้ไข ปัญหา
หรืออุปสรรคที่ได้จากการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ไร้สาย

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวพล ศรีวิชัย (2553 : 121) ที่ได้ศึกษาการส่งเสริมความ
สามารถในการใช้ ICT ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนน้ำพราสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่าแนวทางในการดำเนินการด้านอินเทอร์เน็ตไร้สาย ควร
ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ค้นคว้านอกเวลาเรียนปกติ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากขึ้น

ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตไร้สายนอกเวลาเรียนหรือได้
ค้นคว้าอย่างอิสระมากขึ้นนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องมีการป้องกันการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ที่ไม่
เหมาะสมหรือไม่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนได้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ในการแสวงหาความรู้อย่างแท้จริง

3.2 ด้านโทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

การวางแผน (Plan) สถานศึกษาควรมีการวางแผนร่วมกับบุคลากรทุกคนในการกำหนดเป้า
หมายและแนวปฏิบัติในการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านโทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้เรียนและกำหนด
แต่งตั้งบุคลากรในการติดตาม ตรวจสอบ การใช้แหล่งเรียนรู้โทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่าง
ชัดเจน

การปฏิบัติตามแผน (Do) สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใน
การแสวงหาความรู้จากโทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และควรตรวจสอบสภาพของอุปกรณ์ ความ
ชัดเจนของสัญญาณดาวเทียมอยู่เสมอ

การประเมิน ตรวจสอบ (Check) ควรมีการประเมินผลความรู้ ทักษะ ของผู้เรียนที่ได้จาก
การใช้แหล่งเรียนรู้โทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างเหมาะสม

การปรับปรุง แก้ไข พัฒนา (Act) ควรส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุง แก้ไข ปัญหาหรืออุปสรรค
ที่ได้จากการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านโทรทัศน์การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลโครงการขยายผล การ
ศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555 : 21) ที่ว่า สถานศึกษา
ต้องมีการวางแผนการใช้โทรทัศน์การสอนทางไกลอย่างเป็นระบบ ต้องมีการนิเทศ ติดตาม ผู้เรียนอย่าง
สม่ำเสมอ รวมทั้งจัดหาเครื่องรับสัญญาณและโทรทัศน์อย่างเหมาะสม

ในการใช้โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมมาเป็นแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้
เพิ่มเติมนั้นจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีนิสัยใฝ่เรียนใฝ่รู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือของ
บุคลากรทุกฝ่ายที่จะต้องเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้มีประสิทธิภาพและดำเนินการอย่างเป็น
ระบบจะทำให้การใช้โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมกับผู้เรียนพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

3.3 ด้านห้องสมุดสื่อบัน

การวางแผน (Plan) สถานศึกษาควรมีการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านห้องสมุด สื่อบันร่วมกับบุคลากรทุกคนในการกำหนดเป้าหมายและแนวปฏิบัติในการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านห้องสมุดสื่อบันของผู้เรียนอย่างชัดเจนและควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการดูแล รักษาห้องสมุดสื่อบัน

การปฏิบัติตามแผน (Do) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรผู้รับผิดชอบในการดูแลห้องสมุดสื่อบันได้รับการพัฒนาความรู้อย่างสม่ำเสมอ ควรมีการสำรวจ ตรวจสอบ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในห้องสมุดสื่อบันให้พร้อมใช้เสมอ จัดสภาพบรรยากาศห้องสมุดสื่อบันให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยจัดให้ผู้เรียนแต่ละชั้นเรียนได้ใช้ห้องสมุดสื่อบันอย่างสม่ำเสมอ ครูผู้สอนในแต่ละวิชาควรบูรณาการการจัดการเรียนการสอนร่วมกับห้องสมุดสื่อบันเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการแสวงหาความรู้

การประเมิน ตรวจสอบ (Check) ควรมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินการใช้ห้องสมุดสื่อบันของผู้เรียนอย่างชัดเจน

การปรับปรุง แก้ไข พัฒนา (Act) ควรส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุง แก้ไข ปัญหาหรืออุปสรรคที่ได้จากการประเมินการใช้ห้องสมุดสื่อบัน

ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556 : 55) ที่ว่าสถานศึกษาควรมีการบริหารจัดการให้บรรยากาศห้องสมุดให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้มีวัสดุ สื่อพร้อมใช้ และมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

ในการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านห้องสมุดสื่อบันนั้นสภาพความน่าสนใจถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะดึงดูดให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึ้อยากจะเข้าไปศึกษาในห้องสมุดนั้นซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลินมีความสุขพร้อมกับการได้เรียนรู้ไปพร้อมๆ กันด้วยการสร้างบรรยากาศ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงและมีการดำเนินการอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารและบุคลากรควรร่วมกันกำหนดเป้าหมายและแนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีกับผู้เรียนอย่างชัดเจน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้กับการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซมอุปกรณ์ต่างๆให้เพียงพอต่อการใช้งาน
4. บุคลากรในสถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี

2. ควบคู่ศึกษาความสามารถของผู้บริหารในการการบริหารจัดการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี
3. ควบคู่ศึกษาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษากับการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีต่อผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนรู้.เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- โรงเรียนบ้านจ้อง. (2556). **รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2556**. เชียงราย: โรงเรียนบ้านจ้อง.
- เทวิน ธรรมลังกา. (2554). **การใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านเวียงผาง จังหวัดเชียงใหม่**. (การศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- ทัศนีย์ วงศ์ยืน. (2547). **กระบวนการบริหารงานวิชาการในการจัดสถานศึกษา หน่วยที่ 1-7**. นนทบุรี:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นพพล ศรีวิชัย. (2553). **การส่งเสริมความสามารถในการใช้ ICT ในการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียนน้ำพราสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จังหวัดอุตรดิตถ์**. (การศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.
- พรชัย ภาพันธ์. (2547 : 44). **เมื่อโรงเรียนเป็นนิติบุคคล ทุกคนต้องพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง**. วารสารวิชาการ, 44(5), 40-50.
- วสันต์ สว่างศรีงาม. (2555). **สร้างทักษะให้ผู้เรียนพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21.วารสาร school in focus**, 4(11), 4-7.
- เสกสิฐ เล่ากิจเจริญ. (2550). **การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี เขตเหนือ**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **แนวทางการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล โครงการขยายผลการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานฯ.
- อุดม ต้นประยูร. (2554). **การบริหารจัดการห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติกาญจนาภิเษก โรงเรียนสองพิทยาคม อำเภอสอง จังหวัดแพร่**. (การศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.